

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนประถมศึกษา กับชุมชนในเขตปริมณฑล กรุงเทพมหานคร ได้นำเสนอในด้านวัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะของการวิจัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาของความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนประถมศึกษา กับชุมชนในเขตปริมณฑล กรุงเทพมหานคร ในด้านการเผยแพร่ข่าวสาร เกี่ยวกับการดำเนินงานของโรงเรียน การให้บริการด้านต่าง ๆ แก่ชุมชน การเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ของชุมชน การเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและหน่วยงานอื่นในท้องถิ่น การให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน การวางแผนกำหนดนโยบาย ทิศทาง และเป้าหมายของโรงเรียนโดยชุมชน และการให้บริการด้านทรัพยากรแก่โรงเรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ตัวอย่างประชากร

ตัวอย่างประชากรเป็นผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 48 คน ครู จำนวน 48 คน ผู้นำชุมชนของท้องถิ่น จำนวน 48 คน ผู้นำชุมชนของภาคเอกชน จำนวน 48 คน ผู้นำชุมชนของศาสนา จำนวน 48 คน ในเขตปริมณฑล กรุงเทพมหานคร รวมตัวอย่างประชากรทั้งสิ้น 240 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ฉบับที่ 1 แบบสัมภาษณ์สำหรับผู้บริหารโรงเรียนและครู เป็นแบบสัมภาษณ์ชนิดกึ่งโครงสร้างและแบบปลายเปิด ในรูปแบบตรวจรายการ แบ่งเป็น 3 ตอน คือ

2.1.1 ตอนที่ 1 แบบสัมภาษณ์สถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์ จำนวน 5 ข้อ

2.1.2 ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์สภาพของความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนประถมศึกษากับชุมชนในเขตปริมณฑล กรุงเทพมหานคร ในด้านการเผยแพร่ข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงานของโรงเรียน การให้บริการ ด้านต่าง ๆ แก่ชุมชน การเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ของชุมชน การเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและหน่วยงานอื่นในท้องถิ่น การให้ชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน การวางแผนกำหนดนโยบาย ทัศนคติ และเป้าหมายของโรงเรียนโดยชุมชน และการให้บริการด้าน ทรัพยากรแก่โรงเรียน จำนวน 45 ข้อ

2.1.3 ตอนที่ 3 แบบสัมภาษณ์ปัญหาของความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนประถมศึกษากับชุมชนในเขตปริมณฑล กรุงเทพมหานคร จำนวน 7 ข้อ

2.2 ฉบับที่ 2 แบบสัมภาษณ์สำหรับผู้นำชุมชนของท้องถิ่น ผู้นำชุมชนของภาคเอกชน และผู้นำชุมชนของศาสนา เป็นแบบสัมภาษณ์ชนิด กึ่งโครงสร้างและแบบปลายเปิด ในรูปแบบตรวจรายการ แบ่งเป็น 3 ตอน คือ

2.2.1 ตอนที่ 1 แบบสัมภาษณ์สถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์ จำนวน 4 ข้อ

2.2.2 ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์สภาพของความสัมพันธ์
ระหว่างโรงเรียนประถมศึกษากับชุมชนในเขตปริมณฑล กรุงเทพมหานคร ใน
ด้านการเผยแพร่ข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงานของโรงเรียน การให้บริการ
ด้านต่าง ๆ แก่ชุมชน การเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ของชุมชน
การเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและหน่วยงานอื่นในท้องถิ่น การให้ชุมชน
เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน การวางแผนกำหนดนโยบาย ทิศทาง
และเป้าหมายของโรงเรียนโดยชุมชน และการให้บริการด้านทรัพยากรแก่
โรงเรียน จำนวน 45 ข้อ

2.2.3 ตอนที่ 3 แบบสัมภาษณ์ปัญหาของความสัมพันธ์ระหว่าง
โรงเรียนประถมศึกษากับชุมชนในเขตปริมณฑล กรุงเทพมหานคร จำนวน 7 ข้อ

2.3 ฉบับที่ 3 แบบสำรวจข้อมูลจากเอกสาร เป็นแบบสำรวจ
เอกสารจากเอกสารของโรงเรียน จำนวน 4 ฉบับ คือสมุดบันทึกการประชุม
กรรมการศึกษา สมุดภาพกิจกรรมของโรงเรียน แผนงาน งาน/โครงการของ
โรงเรียน และสมุดขอใช้อาคารสถานที่ ในด้านการเผยแพร่ข่าวสารเกี่ยวกับการ
ดำเนินงานของโรงเรียน การให้บริการด้านต่าง ๆ แก่ชุมชน การเข้าร่วม
กิจกรรมต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ของชุมชน การเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน
และหน่วยงานอื่นในท้องถิ่น การให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน
การวางแผนกำหนดนโยบาย ทิศทาง และเป้าหมายของโรงเรียนโดยชุมชน และ
การให้บริการด้านทรัพยากรแก่โรงเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้ผ่านการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิ
โดยตรวจสอบความถูกต้อง ความยากง่ายของสำนวนภาษา การครอบคลุมเนื้อหา
และความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ได้รับการปรับปรุงแก้ไขและนำไปทดลองใช้
กับผู้บริหารโรงเรียน ครู ผู้นำชุมชนของท้องถิ่น ผู้นำชุมชนของภาคเอกชน และ
ผู้นำชุมชนของศาสนา ที่ไม่ใช่ตัวอย่างประชากร กลุ่มละ 3 คน รวมเป็น 15 คน
ได้แบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์ทั้งหมดมีความถูกต้อง สำนวนภาษาเข้าใจง่ายสอดคล้อง
กับวัตถุประสงค์ ครอบคลุมเนื้อหา

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยนำแบบ สัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นไปสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียน ครู ผู้นำชุมชนของท้องถิ่น ผู้นำ ชุมชนของภาคเอกชน และผู้นำชุมชนของศาสนา ที่เป็นตัวอย่างประชากรตามวัน เวลา นัดหมาย

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์บุคลากรในโรงเรียนและบุคลากรใน ชุมชน เป็นแบบสัมภาษณ์ชนิดกึ่งโครงสร้างและปลายเปิด ในรูปแบบตรวจ ราชการ แบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 3 ตอนดังนี้

1.1 ข้อมูลตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบ สัมภาษณ์ นำมาวิเคราะห์ข้อมูล โดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ แล้วนำ เสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

1.2 ข้อมูลตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์สภาพของความสัมพันธ์ ระหว่างโรงเรียนประถมศึกษากับชุมชนในเขตปริมณฑล กรุงเทพมหานคร ใน ด้านต่าง ๆ นำข้อมูลมาวิเคราะห์ โดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

1.3 ข้อมูลตอนที่ 3 แบบสัมภาษณ์ปัญหาของความสัมพันธ์ ระหว่างโรงเรียนประถมศึกษากับชุมชนในเขตปริมณฑล กรุงเทพมหานคร ใน ด้านต่าง ๆ นำข้อมูลมาวิเคราะห์ โดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

2. ข้อมูลจากการสำรวจข้อมูลจากเอกสาร ใช้การวิเคราะห์ เนื้อหาโดยการหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบ ความเรียง

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาสถานภาพ ที่ได้จากการสัมภาษณ์บุคลากรในโรงเรียน และบุคลากรในชุมชน

1.1 บุคลากรในโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียน เป็นชาย 38 คน ร้อยละ 79.17 เป็นหญิง 10 คน ร้อยละ 20.83 ผู้บริหารโรงเรียนจำนวนมาก มีอายุใกล้เคียงกันคือ 51 - 60 ปี ร้อยละ 39.58 และ 41 - 50 ปี ร้อยละ 37.50 ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ ร้อยละ 87.50 มีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 64.59 มีอายุราชการตั้งแต่ 21 ปีขึ้นไป และมีระยะเวลาปฏิบัติราชการในตำแหน่งปัจจุบันตั้งแต่ 11 ปีขึ้นไป ร้อยละ 54.17

สำหรับครู เป็นหญิง 35 คน ร้อยละ 72.92 เป็นชาย 13 คน ร้อยละ 27.08 ครูส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 41 - 50 ปี ร้อยละ 52.08 ครูส่วนใหญ่ ร้อยละ 87.50 มีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาตรี ครูจำนวนมากมีอายุราชการใกล้เคียงกัน คือร้อยละ 37.50 มีอายุราชการ 21 ปีขึ้นไป ร้อยละ 33.33 มีอายุราชการ 16 - 20 ปี และร้อยละ 29.17 มีอายุราชการ 11 - 15 ปี และมีระยะเวลาปฏิบัติราชการในตำแหน่งปัจจุบันตั้งแต่ 11 ปีขึ้นไป ร้อยละ 79.16

1.2 บุคลากรในชุมชน ผู้นำชุมชนของท้องถิ่น เป็นชาย 46 คน ร้อยละ 95.83 เป็นหญิง 2 คน ร้อยละ 4.17 ผู้นำชุมชนของท้องถิ่นจำนวนมาก มีอายุระหว่าง 41 - 50 ปี ร้อยละ 41.67 ผู้นำชุมชนของท้องถิ่นจำนวนมากมีวุฒิทางการศึกษาใกล้เคียงกันคือ ร้อยละ 33.33 มีวุฒิระดับประถมศึกษาตอนต้น ร้อยละ 25.00 มีวุฒิระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และผู้นำชุมชนของท้องถิ่นจำนวนมากมีจำนวนปีที่อาศัยอยู่ในชุมชนใกล้เคียงกันคือ 31 - 40 ปี ร้อยละ 37.50 และ 41 - 50 ปี ร้อยละ 29.17

สำหรับผู้นำชุมชนของภาคเอกชน เป็นชาย 30 คน ร้อยละ 62.50 เป็นหญิง 18 คน ร้อยละ 37.50 ผู้นำชุมชนของภาคเอกชนส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 31 - 40 ปี ร้อยละ 60.42 ผู้นำชุมชนของภาคเอกชน ร้อยละ 64.58 มีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาตรี และผู้นำชุมชนของภาคเอกชนส่วนใหญ่มีจำนวนปีที่อาศัยอยู่ในชุมชนระหว่าง 1 - 10 ปี ร้อยละ 54.17

สำหรับผู้นำชุมชนของศาสนา เป็นชายทั้งหมด ผู้นำชุมชนของศาสนาจำนวนมาก มีอายุระหว่าง 51 - 60 ปี ร้อยละ 45.83 ผู้นำชุมชนของศาสนาส่วนใหญ่ ร้อยละ 66.67 มีวุฒิทางการศึกษาระดับประถมศึกษาตอนต้น ผู้นำชุมชนของศาสนาจำนวนมากมีจำนวนปีที่อาศัยอยู่ในชุมชนระหว่าง 51 - 60 ปี ร้อยละ 45.83

2. ผลการศึกษาสภาพของความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนประถมศึกษา กับชุมชนในเขตปริมณฑล กรุงเทพมหานคร ในด้านต่าง ๆ ที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียน ครู ผู้นำชุมชนของท้องถิ่น ผู้นำชุมชนของภาคเอกชน และผู้นำชุมชนของศาสนา

2.1 การเผยแพร่ข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงานของโรงเรียน ส่วนใหญ่ผู้บริหารโรงเรียน ครู และผู้นำชุมชนของท้องถิ่น เห็นว่าได้มีการศึกษาสภาพปัจจุบันของชุมชน โดยการสอบถามบุคลากรในโรงเรียน ในขณะที่ผู้นำชุมชนของภาคเอกชน และผู้นำชุมชนของศาสนาส่วนใหญ่ เห็นว่าโรงเรียนไม่มีการศึกษาสภาพปัจจุบันของชุมชน ในเรื่องการประชาสัมพันธ์ในรูปแบบของการจัดทำเอกสารสิ่งพิมพ์ ส่วนใหญ่ผู้บริหารโรงเรียน ครู และผู้นำชุมชนของท้องถิ่นให้ความคิดเห็นตรงกัน ส่วนผู้นำชุมชนของภาคเอกชนจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 41.67) เห็นว่าได้มีการจัดทำป้ายประกาศข่าว ในขณะที่ผู้นำชุมชนของศาสนาส่วนใหญ่ เห็นว่ามีการจัดทำในรูปแบบของการจัดที่อ่านหนังสือ แต่ในเรื่องการจัดตั้งสมาคมต่าง ๆ นั้น ทุกกลุ่มส่วนใหญ่ให้ความเห็นตรงกันคือไม่มีการจัดตั้งสมาคม

การเผยแพร่ข่าวสารให้ตรงกับความต้องการของชุมชนนั้น ผู้บริหารโรงเรียน ครู ผู้นำชุมชนของท้องถิ่นส่วนใหญ่ และผู้นำชุมชนของภาคเอกชน ผู้นำชุมชนของศาสนาจำนวนมากที่สุดเท่ากัน (ร้อยละ 45.83) ให้ความเห็นตรงกันว่าโรงเรียนได้จัดให้ตรงกับความต้องการของชุมชนในเรื่องการให้บริการด้านอาคารสถานที่ วัสดุครุภัณฑ์แก่ชุมชน โดยผู้บริหารโรงเรียนและผู้นำชุมชนของท้องถิ่นส่วนใหญ่ เห็นว่าการเผยแพร่ข่าวสารนั้นมีความจำเป็นต่อชุมชนมาก เพราะทำให้ได้รับความอนุเคราะห์จากภาคเอกชนมากยิ่งขึ้น ในขณะที่ครู ผู้นำชุมชนของภาคเอกชน และผู้นำชุมชนของศาสนาส่วนใหญ่ เห็นว่าเพราะทำให้เกิดประโยชน์แก่โรงเรียน สำหรับการประเมินผลการดำเนินงานการเผยแพร่ข่าวสารนั้น ผู้บริหารโรงเรียน ครู และผู้นำชุมชนของท้องถิ่นส่วนใหญ่ เห็นว่ามีการประเมินผลหลังจากการดำเนินการ ในขณะที่ผู้นำชุมชนของภาคเอกชน และผู้นำชุมชนของศาสนาส่วนใหญ่ เห็นว่าไม่มีการประเมินผลการดำเนินงาน

2.2 การให้บริการด้านต่าง ๆ แก่ชุมชน ในเรื่องการให้บริการทางด้านวิชาการแก่ชุมชนนั้น ผู้บริหารโรงเรียน ครู และผู้นำชุมชนของท้องถิ่นส่วนใหญ่ เห็นว่าได้มีการให้บริการในเรื่องการดูแลสุขภาพอนามัย ในขณะที่ผู้นำชุมชนของภาคเอกชน และผู้นำชุมชนของศาสนาส่วนใหญ่ เห็นว่าได้มีการให้บริการในเรื่องศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม ในเรื่องการให้บริการทางวิชาการดังกล่าว ซึ่งทำให้เกิดประโยชน์แก่ชุมชนนั้น ผู้บริหารโรงเรียน ครู ส่วนใหญ่ ผู้นำชุมชนของท้องถิ่นจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 47.92) และผู้นำชุมชนของศาสนาส่วนใหญ่ เห็นว่ามีการจัดอบรมเรื่องการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ในขณะที่ผู้นำชุมชนของภาคเอกชนส่วนใหญ่ เห็นว่าไม่มีการดำเนินการใด ๆ ที่ทำให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชน ในเรื่องการให้บริการการใช้ห้องสมุดของโรงเรียน ซึ่งทำให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชนนั้น ผู้บริหารโรงเรียน ครู และผู้นำชุมชนของท้องถิ่นจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 47.92 ร้อยละ 33.33 และร้อยละ 39.58 ตามลำดับ) เห็นว่าทำให้ชุมชนได้รับความรู้ทางด้านวิชาการ ในขณะที่เดียวกันครูจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 33.33) ก็ยังเห็นว่าทำให้ได้รับข่าวสารใหม่ ๆ ด้วย ส่วนผู้นำ

ชุมชนของภาคเอกชนส่วนใหญ่ และผู้นำชุมชนของศาสนาจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 45.83) เห็นว่าไม่มีประชาชนมาใช้เพราะไม่เห็นความสำคัญของห้องสมุด

ส่วนในเรื่องการให้บริการด้านวัสดุอุปกรณ์แก่ชุมชนนั้น

ผู้บริหารโรงเรียน ครู ผู้นำชุมชนของท้องถิ่นส่วนใหญ่ และผู้นำชุมชนของภาคเอกชนจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 43.75) เห็นว่าโรงเรียนให้การบริการยืมวัสดุอุปกรณ์ในการจัดงานพิธีการต่าง ๆ ในขณะที่ผู้นำชุมชนของศาสนาส่วนใหญ่ เห็นว่าให้การบริการยืมอุปกรณ์ทางการกีฬา ในขณะที่เดียวกันผู้บริหารโรงเรียน ครู และผู้นำชุมชนของท้องถิ่นส่วนใหญ่ และผู้นำชุมชนของภาคเอกชน ผู้นำชุมชนของศาสนาจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 41.67 และร้อยละ 45.83 ตามลำดับ) ให้ความเห็นตรงกันว่าการให้บริการด้านวัสดุอุปกรณ์แก่ชุมชนนั้นทำให้ชุมชนได้รับประโยชน์โดยสามารถใช้วัสดุอุปกรณ์โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายใด ๆ ส่วนในเรื่องการให้บริการอาคารสถานที่ทำให้ชุมชนได้รับประโยชน์นั้น ผู้บริหารโรงเรียน ครู ผู้นำชุมชนของท้องถิ่น และผู้นำชุมชนของศาสนาส่วนใหญ่ และผู้นำชุมชนของภาคเอกชนจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 47.92) ให้ความเห็นตรงกันว่าทำให้เกิดความสามัคคีกลมเกลียวภายในชุมชน และผู้บริหารโรงเรียน ครู ผู้นำชุมชนของท้องถิ่นส่วนใหญ่ และผู้นำชุมชนของศาสนาจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 47.92) เห็นว่าการใช้อาคารสถานที่ของชุมชนนั้นใช้ในลักษณะการจัดสถานที่ให้แก่ประชาชน ในขณะที่ผู้นำชุมชนของภาคเอกชนจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 41.67) เห็นว่าใช้ในการจัดงานพิธีต่าง ๆ

2.3 การเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ของชุมชน
 ผู้บริหารโรงเรียน ครู ผู้นำชุมชนของท้องถิ่นส่วนใหญ่ และผู้นำชุมชนของศาสนาจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 41.67) เห็นว่าการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ก่อให้เกิดความสามัคคีระหว่างชุมชนกับโรงเรียน ในขณะที่ผู้นำชุมชนของภาคเอกชนส่วนใหญ่ เห็นว่าทำให้กิจกรรมสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ในเรื่องการเข้าร่วมกิจกรรมการแนะแนวแก่ชุมชนนั้น ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ ครู และผู้นำชุมชนของท้องถิ่นจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 47.92 และร้อยละ 35.42 ตามลำดับ) เห็นว่าได้จัด

นิทรรศการแนะแนวการศึกษา การประกอบอาชีพให้ชุมชนได้ทราบ ในขณะที่ผู้นำชุมชนของภาคเอกชนส่วนใหญ่ และผู้นำชุมชนของศาสนาจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 39.58) เห็นว่าโรงเรียนไม่ได้จัดกิจกรรมการแนะแนวใด ๆ ให้แก่ชุมชน ในเรื่องการเข้าร่วมกิจกรรมการส่งเสริมรายได้แก่ชุมชนนั้น ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ และผู้นำชุมชนของท้องถิ่นจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 33.33) เห็นว่าโรงเรียนมีการให้คำแนะนำการประกอบอาชีพแก่ชุมชนร่วมกับภาคเอกชน ในขณะที่ครู ผู้นำชุมชนของภาคเอกชน และผู้นำชุมชนของศาสนาจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 39.58 ร้อยละ 45.83 และร้อยละ 47.92 ตามลำดับ) เห็นว่าโรงเรียนไม่มีการจัดกิจกรรมการส่งเสริมรายได้ให้แก่ชุมชน ในเรื่องการส่งเสริมกิจกรรมทางการเมืองแก่ชุมชนนั้น ผู้บริหารโรงเรียน ครูส่วนใหญ่ และผู้นำชุมชนของท้องถิ่นจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 45.83) เห็นว่าโรงเรียนให้ความรู้ทางด้านหน้าที่ความรับผิดชอบต่อประเทศชาติแก่ชุมชน ในขณะที่ผู้นำชุมชนของภาคเอกชนจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 41.67) และผู้นำชุมชนของศาสนาส่วนใหญ่ เห็นว่าโรงเรียนได้จัดการประชาสัมพันธ์รณรงค์เลือกตั้งให้ชุมชนทราบ

ส่วนในเรื่องการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมนั้น ผู้บริหารโรงเรียน ครู ผู้นำชุมชนของท้องถิ่นส่วนใหญ่ และผู้นำชุมชนของศาสนาจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 41.67) เห็นว่าโรงเรียนได้จัดตั้งกองทุนช่วยเหลือเด็กยากจนในชุมชน ในขณะที่เดียวกันผู้นำชุมชนของศาสนาจำนวนมากที่สุดเท่ากัน (ร้อยละ 41.67) เห็นว่าไม่มีการจัดดำเนินการใด ๆ ส่วนผู้นำชุมชนของภาคเอกชนจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 33.33) ให้ความเห็นว่าไม่ทราบว่าโรงเรียนมีการดำเนินการจัดกิจกรรมทางสังคม ในเรื่องการส่งเสริมกิจกรรมการดำเนินชีวิตและวัฒนธรรมของชุมชนนั้น ผู้บริหารโรงเรียน ครู และผู้นำชุมชนของท้องถิ่นส่วนใหญ่ เห็นว่าโรงเรียนได้ปรับกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาสังคม ในขณะที่ผู้นำชุมชนของศาสนาส่วนใหญ่ เห็นว่าโรงเรียนได้ร่วมมือกับผู้นำชุมชนพื้นฟูประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่น ส่วนผู้นำชุมชนของภาคเอกชนจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 45.83) เห็นว่าไม่ทราบว่าโรงเรียนได้ดำเนินการส่งเสริมกิจกรรมด้านนี้

ในเรื่องการส่งเสริมบทบาทกิจกรรมทางศาสนาในชุมชนนั้น ผู้บริหารโรงเรียน ครู ผู้นำชุมชนของท้องถิ่นส่วนใหญ่ และผู้นำชุมชนของภาคเอกชนจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 47.92) เห็นว่าโรงเรียนได้จัดเชิญชวนประชาชนในท้องถิ่นร่วมจัดกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนา ในขณะที่ผู้นำชุมชนของศาสนาจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 47.92) เห็นว่าโรงเรียนให้ความร่วมมือกับผู้นำชุมชนรณรงค์ให้ประชาชนไปประกอบพิธีกรรมทางศาสนา

2.4 การเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและหน่วยงานอื่นในท้องถิ่น ผู้บริหารโรงเรียน ครู ผู้นำชุมชนของท้องถิ่นส่วนใหญ่ และผู้นำชุมชนของภาคเอกชนจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 31.25) เห็นว่าโรงเรียนเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและหน่วยงานอื่นในท้องถิ่นในเรื่องการส่งเสริมและอนุรักษ์กิจกรรมทางวัฒนธรรม ในขณะที่ผู้นำชุมชนของศาสนาส่วนใหญ่ เห็นว่าโรงเรียนได้เสริมสร้างทางด้านสาธารณสุข โดยที่ผู้บริหารโรงเรียน ครู และผู้นำชุมชนของศาสนาส่วนใหญ่ เห็นว่าโรงเรียนใช้วิธีการจัดบุคลากรของโรงเรียนไปร่วมกิจกรรมต่าง ๆ กับหน่วยงานอื่นในท้องถิ่น ในขณะที่ผู้นำชุมชนของท้องถิ่นส่วนใหญ่ เห็นว่าโรงเรียนได้จัดประชุมผู้ปกครองเพื่อชี้แจงให้เข้าใจบทบาทของโรงเรียนที่มีต่อชุมชนและหน่วยงานอื่นในท้องถิ่น ส่วนผู้นำชุมชนของภาคเอกชนจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 41.67) เห็นว่าไม่มีการจัดการเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและหน่วยงานอื่นในท้องถิ่น ในเรื่องการให้ความร่วมมือกับชุมชนและหน่วยงานอื่นในท้องถิ่นนั้น ผู้บริหารโรงเรียนครู ผู้นำชุมชนของภาคเอกชน ผู้นำชุมชนของศาสนาส่วนใหญ่ และผู้นำชุมชนของภาคเอกชนจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 47.92) เห็นว่าโรงเรียนให้การบริการสถานที่แก่หน่วยงานต่าง ๆ ในการจัดกิจกรรม

ส่วนในเรื่องการดำเนินการให้บริการทางด้านสาธารณสุขโดยวิธีใดนั้น ผู้บริหารโรงเรียน ครู ผู้นำชุมชนของท้องถิ่น ผู้นำชุมชนของภาคเอกชนส่วนใหญ่ และผู้นำชุมชนของศาสนาจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 47.92) ให้ความเห็นตรงกันว่าใช้วิธีการรณรงค์ให้คนในชุมชนระวังและหลีกเลี่ยงจากโรคเอดส์

ในเรื่องการให้ความช่วยเหลือการพัฒนาเศรษฐกิจแก่ชุมชนนั้น ผู้บริหารโรงเรียน และผู้นำชุมชนของท้องถิ่นจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 41.67 และร้อยละ 37.50 ตามลำดับ) เห็นว่าโรงเรียนให้ความช่วยเหลือในการนำความรู้และเทคโนโลยีใหม่ ๆ เข้ามาเผยแพร่ในขณะที่ครู ผู้นำชุมชนของภาคเอกชนจำนวนมากที่สุด เท่ากัน (ร้อยละ 47.92) และผู้นำชุมชนของศาสนาส่วนใหญ่ เห็นว่าไม่มีการจัดการดำเนินการใด ๆ ในเรื่องการพัฒนาคุณภาพชีวิตให้แก่ชุมชนนั้น ผู้บริหารโรงเรียน ครู ผู้นำชุมชนของท้องถิ่น ผู้นำชุมชนของภาคเอกชนส่วนใหญ่ และ ผู้นำชุมชนของศาสนาจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 39.58) ให้ความเห็นตรงกันว่า โรงเรียนจัดการรณรงค์ให้ชุมชนช่วยกันรักษาความสะอาด

2.5 การให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน

ผู้บริหารโรงเรียน ผู้นำชุมชนของท้องถิ่นจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 47.92 และ ร้อยละ 31.25 ตามลำดับ) และครูส่วนใหญ่ เห็นว่ากิจกรรมที่ชุมชนมีส่วนร่วม กับโรงเรียนนั้นคือกิจกรรมงานแสดงความยินดี หรือมอบรางวัลให้แก่บุคลากรที่ ประสบความสำเร็จในการสร้างชื่อเสียงให้โรงเรียน ในขณะที่เดียวกันผู้นำชุมชน ของท้องถิ่นจำนวนมากที่สุดเท่ากัน (ร้อยละ 31.25) ยังเห็นว่าชุมชนเข้าร่วม กิจกรรมวันเปิดภาคเรียนแสดงผลงานดีเด่นในรอบปีที่ผ่านมา ในขณะที่ผู้นำชุมชน ของภาคเอกชนจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 31.25) เห็นว่าชุมชนเข้าร่วมกิจกรรม วันสำคัญต่าง ๆ ของโรงเรียน ส่วนผู้นำชุมชนของศาสนาส่วนใหญ่ เห็นว่าชุมชน เข้าร่วมงานประกาศเกียรติคุณของศิษย์เก่าที่มีผลงานดีเด่น ในเรื่องการจัด กิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความสามัคคีระหว่างชุมชนกับโรงเรียนนั้น ผู้บริหาร โรงเรียน ครู ผู้นำชุมชนของท้องถิ่นส่วนใหญ่ และผู้นำชุมชนของศาสนาจำนวน มากที่สุด (ร้อยละ 45.83) เห็นว่าชุมชนเข้าร่วมในการจัดกิจกรรมวันไหว้ครู ในขณะที่ผู้นำชุมชนของภาคเอกชนจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 33.33) เห็นว่า ไม่ได้มีการจัดกิจกรรมใด ๆ ในเรื่องการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดงาน ประจำปีทำให้เกิดประโยชน์นั้น ผู้บริหารโรงเรียน ครู ผู้นำชุมชนของท้องถิ่น และผู้นำชุมชนของศาสนาส่วนใหญ่ เห็นว่าโรงเรียนได้รับการสนับสนุนด้านกำลัง

เงิน ความคิด จากบุคคลในชุมชน ในขณะที่ผู้นำชุมชนของภาคเอกชนส่วนใหญ่ เห็นว่าเป็นการเผยแพร่ชื่อเสียงเกียรติคุณของโรงเรียน

ส่วนการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการแข่งขันกีฬาของ โรงเรียนทำให้เกิดประโยชน์นั้น ผู้บริหารโรงเรียน ครู ผู้นำชุมชนของท้องถิ่น และผู้นำชุมชนของศาสนาส่วนใหญ่ เห็นว่าช่วยเสริมสร้างความสามัคคีระหว่าง โรงเรียนกับชุมชนได้ดียิ่งขึ้น ในขณะที่ผู้นำชุมชนของภาคเอกชนส่วนใหญ่ เห็นว่า โรงเรียนได้รับทุนและอุปกรณ์ในด้านกีฬา ในเรื่องการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัด กิจกรรมส่งเสริมความเข้าใจการปกครองระบอบประชาธิปไตยทำให้เกิดประโยชน์ นั้น ผู้บริหารโรงเรียน และครูส่วนใหญ่ เห็นว่าเกิดความรู้ ความเข้าใจในการ ปกครองระบอบประชาธิปไตยมากขึ้น ในขณะที่ผู้นำชุมชนของท้องถิ่น ผู้นำชุมชน ของภาคเอกชน และผู้นำชุมชนของศาสนาส่วนใหญ่ เห็นว่าประชาชนไปใช้สิทธิ เลือกตั้งในระดับต่าง ๆ อย่างเต็มที่ ในเรื่องการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัด การประชุมทางด้านอาชีพทำให้เกิดประโยชน์นั้น ผู้บริหารโรงเรียน ครู และ ผู้นำชุมชนของภาคเอกชนส่วนใหญ่ เห็นว่าโรงเรียนได้แนวทางในการให้คำแนะนำแก่นักเรียนที่จะจบการศึกษาต่อไป ในขณะที่เดียวกันผู้บริหารโรงเรียน ส่วนใหญ่เช่นกัน ผู้นำชุมชนของท้องถิ่น และผู้นำชุมชนของศาสนาจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 43.72 และร้อยละ 37.50 ตามลำดับ) เห็นว่าครูและนักเรียนนำ ความรู้ที่ได้รับกลับไปเผยแพร่ต่อชุมชน

2.6 การวางแผนกำหนดนโยบาย ทิศทาง และเป้าหมายของ โรงเรียนโดยชุมชน ผู้บริหารโรงเรียน ครู และผู้นำชุมชนของท้องถิ่นส่วนใหญ่ เห็นว่าโรงเรียนเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น โดยการให้คณะกรรมการศึกษาของชุมชนชี้แนะนโยบาย และความต้องการทาง การศึกษาของชุมชน ในขณะที่ผู้นำชุมชนของภาคเอกชน และผู้นำชุมชนของศาสนา ส่วนใหญ่ เห็นว่าโรงเรียนไม่มีการปฏิบัติในเรื่องนี้ ในเรื่องโรงเรียนให้ชุมชนมี ส่วนในการกำหนดนโยบายและเป้าหมายนั้น ผู้บริหารโรงเรียน และผู้นำชุมชน ของท้องถิ่นส่วนใหญ่ และครูจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 37.50) เห็นว่าโดยที่แจ้ง

นโยบายของโรงเรียนให้ชุมชนทราบ ในขณะที่ผู้นำชุมชนของภาคเอกชนส่วนใหญ่ และผู้นำชุมชนของศาสนาจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 45.83) เห็นว่าไม่มีการปฏิบัติในเรื่องนี้ ในเรื่องการให้ชุมชนได้ร่วมจัดโครงการส่งเสริมการศึกษาแก่ชุมชนกับโรงเรียนนั้น ผู้บริหารโรงเรียนจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 37.50) เห็นว่าได้มีการจัดโครงการให้ความรู้ทางอาชีพที่เหมาะสมแก่ชุมชน ในขณะที่ครูผู้นำชุมชนของท้องถิ่น และผู้นำชุมชนของศาสนาจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 41.67 ร้อยละ 33.33 และร้อยละ 41.67 ตามลำดับ) เห็นว่าได้มีการจัดการศึกษาผู้ใหญ่โดยร่วมมือกับศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน ส่วนผู้นำชุมชนของภาคเอกชนจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 43.75) เห็นว่าชุมชนไม่มีการจัดใด ๆ ในเรื่องของการที่ชุมชนได้ส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชนเข้าใจบทบาทของหน่วยงานอื่น ที่นอกเหนือจากโรงเรียนประถมศึกษา นั้น ผู้บริหารโรงเรียน ครูส่วนใหญ่ และผู้นำชุมชนของท้องถิ่นจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 47.92) เห็นว่าได้มีการจัดทำโดยเป็นสื่อกลางนำบริการจากหน่วยราชการอื่นมาบริการชุมชน ในขณะที่ผู้นำชุมชนของภาคเอกชนส่วนใหญ่ เห็นว่าไม่ได้มีการจัดส่งเสริมในเรื่องนี้ ส่วนผู้นำชุมชนของศาสนาจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 45.83) เห็นว่าโดยให้ค่าปรึกษาชี้แจง และช่วยประชาสัมพันธ์หน่วยราชการอื่น ในเรื่องชุมชนได้วางแผนการแนะแนวอาชีพให้แก่โรงเรียนนั้น ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ และผู้นำชุมชนของท้องถิ่นจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 41.67) เห็นว่าได้มีการจัดโดยการเปิดโอกาสให้ประชาชนในชุมชนได้แสดงความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของโรงเรียน ในขณะทีครูจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 43.75) เห็นว่าได้มีการเชิญวิทยากรจากชุมชนมาบรรยายในบางเนื้อหาวิชาเกี่ยวกับอาชีพ ส่วนผู้นำชุมชนของภาคเอกชนจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 39.58) เห็นว่าไม่มีการจัดในเรื่องนี้ และผู้นำชุมชนของศาสนาจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 37.50) เห็นว่าได้มีการร่วมประชุมเกี่ยวกับอาชีพต่าง ๆ ในชุมชนที่จะนำมาสอนในโรงเรียน

2.7 การให้บริการด้านทรัพยากรแก่โรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียนทั้งหมดและกลุ่มอื่น ๆ ส่วนใหญ่ให้ความเห็นตรงกันว่าชุมชนเป็นแหล่งทรัพยากรสนับสนุนโรงเรียนในเรื่องการให้ทุนการศึกษา ผู้บริหารโรงเรียน ครู ผู้นำชุมชนของท้องถิ่น และผู้นำชุมชนของศาสนาส่วนใหญ่ เห็นว่าโดยนำผู้ปกครองที่มีความรู้ ความสามารถมาเป็นวิทยากรของโรงเรียน ในขณะที่ผู้นำชุมชนของภาคเอกชนจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 37.50) เห็นว่าไม่มีแหล่งสนับสนุน ในเรื่องชุมชนได้นำทรัพยากรในท้องถิ่นมาเผยแพร่ให้โรงเรียนทราบนั้น ผู้บริหารโรงเรียน ครู ผู้นำชุมชนของท้องถิ่น และผู้นำชุมชนของศาสนาส่วนใหญ่ เห็นว่าโดยการจัดสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน ในขณะที่ผู้นำชุมชนของภาคเอกชนจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 41.67) เห็นว่าโดยการเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับตลาด แรงงาน อาชีพให้ทราบ

ส่วนที่ชุมชนได้ให้ความช่วยเหลือในเรื่องทรัพยากรมนุษย์นั้น ผู้บริหารโรงเรียน ครู ผู้นำชุมชนของท้องถิ่น และผู้นำชุมชนของศาสนาส่วนใหญ่ เห็นว่าได้นำผู้ทรงคุณวุฒิในชุมชนมาให้ความรู้แก่ครูและนักเรียน ในขณะที่ผู้นำชุมชนของภาคเอกชนจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 37.50) เห็นว่าได้จัดวิทยากรนำความรู้เกี่ยวกับการอาชีพมาสาธิตให้นักเรียนดู ในเรื่องชุมชนได้ให้ความช่วยเหลือในเรื่องทรัพยากรการเงินนั้นทุกกลุ่มส่วนใหญ่ เห็นว่าได้รณรงค์หาทุนในรูปแบบของการจัดกิจกรรม ในเรื่องชุมชนได้ให้ความช่วยเหลือในเรื่องทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมนั้น ผู้บริหารโรงเรียน ครู ผู้นำชุมชนของท้องถิ่นส่วนใหญ่ และผู้นำชุมชนของศาสนาจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 41.67) เห็นว่าได้ร่วมกันปลูกต้นไม้ให้ความร่มรื่นแก่โรงเรียน ในขณะที่ผู้นำชุมชนของภาคเอกชนจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 37.50) เห็นว่าได้มีการกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลให้แก่โรงเรียน ในเรื่องชุมชนได้ให้ความช่วยเหลือเรื่องทรัพยากรเทคโนโลยีและนวัตกรรมชาวบ้านนั้น ผู้บริหารโรงเรียน ครู ผู้นำชุมชนของท้องถิ่น และผู้นำชุมชนของศาสนาส่วนใหญ่ เห็นว่าโดยจัดผู้มีความรู้ทางภูมิปัญญาท้องถิ่นมาให้ความรู้แก่นักเรียน ในขณะที่ผู้นำชุมชนของภาคเอกชนจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 43.75)

เห็นว่าไม่มีการจัดในเรื่องนี้

3. ผลการศึกษาปัญหาของความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนประถมศึกษา กับชุมชนในเขตปริมณฑล กรุงเทพมหานคร ในด้านต่าง ๆ ที่ได้จากการสัมภาษณ์ ผู้บริหารโรงเรียน และครูในโรงเรียน

3.1 ในด้านการเผยแพร่ข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงานของ โรงเรียน พบว่าผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ (ร้อยละ 56.25) เห็นว่ามีปัญหา ในเรื่องโรงเรียนแจ้งข้อมูลข่าวสารให้ชุมชนทราบไม่ทั่วถึง ในขณะที่ครูส่วนใหญ่ (ร้อยละ 60.50) เห็นว่างบประมาณสำหรับดำเนินการในด้านนี้มีไม่เพียงพอ

3.2 ในด้านการให้บริการด้านต่าง ๆ แก่ชุมชน พบว่าทั้งผู้บริหาร โรงเรียนและครูส่วนใหญ่ (ร้อยละ 62.50 และร้อยละ 50.00) ตามลำดับ เห็นตรงกันว่ามีปัญหาในเรื่องครู อาจารย์ มีงานด้านอื่นมากจึงให้บริการด้าน ต่าง ๆ แก่ชุมชนได้น้อย

3.3 ในด้านการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ของ ชุมชน พบว่าทั้งผู้บริหารโรงเรียนและครูส่วนใหญ่ (ร้อยละ 52.08 และร้อยละ 56.25) ตามลำดับ เห็นตรงกันว่ามีปัญหาในเรื่องงบประมาณสำหรับการเข้า ร่วมกิจกรรมมีไม่เพียงพอ

3.4 ในด้านการเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและหน่วยงานอื่น ในท้องถิ่น พบว่าทั้งผู้บริหารโรงเรียนจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 41.67) และครู ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 50.00) เห็นตรงกันว่ามีปัญหาในเรื่องการประสานงาน ระหว่างโรงเรียนกับหน่วยงานอื่นในท้องถิ่นไม่สม่ำเสมอ

3.5 ในด้านการให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน พบว่าทั้งผู้บริหารโรงเรียนและครูส่วนใหญ่ (ร้อยละ 58.33 และร้อยละ 52.08) ตามลำดับ เห็นตรงกันว่ามีปัญหาในเรื่องประชาชนในชุมชนไม่มีเวลาในการมา เข้าร่วมกิจกรรมของทางโรงเรียน

3.6 ในด้านการวางแผนกำหนดนโยบาย ทิศทาง และเป้าหมายของโรงเรียนโดยชุมชน พบว่าทั้งผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ (ร้อยละ 50.00) และครูจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 47.92) เห็นตรงกันว่ามีปัญหาในเรื่องการเข้าร่วมประชุมวางแผนกำหนดนโยบาย ทิศทาง และเป้าหมายไม่ได้รับความร่วมมือในการเข้าร่วมประชุมจากบุคลากรในชุมชนเท่าที่ควร

3.7 ในด้านการให้บริการด้านทรัพยากรแก่โรงเรียน พบว่าทั้งผู้บริหารโรงเรียนจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 47.92) และครูส่วนใหญ่ (ร้อยละ 50.00) เห็นตรงกันว่ามีปัญหาในเรื่องแหล่งทรัพยากรในชุมชนมีน้อย

4. ผลการศึกษาปัญหาของความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนประถมศึกษา กับชุมชนในเขตปริมณฑล กรุงเทพมหานคร ในด้านต่าง ๆ ที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้นำชุมชนของท้องถิ่น ผู้นำชุมชนของภาคเอกชน และผู้นำชุมชนของศาสนา

4.1 ในด้านการเผยแพร่ข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงานของโรงเรียน พบว่าผู้นำชุมชนของท้องถิ่นจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 43.75) เห็นว่ามีปัญหาในเรื่องไม่มีงบประมาณสำหรับการประชาสัมพันธ์โรงเรียน ในขณะที่ผู้นำชุมชนของภาคเอกชนส่วนใหญ่ (ร้อยละ 54.17) เห็นว่ามีปัญหาในเรื่องบุคคลในชุมชนไม่ได้รับทราบข้อมูลข่าวสารจากทางโรงเรียน ส่วนผู้นำชุมชนของศาสนาส่วนใหญ่ (ร้อยละ 56.25) เห็นว่าไม่มีปัญหาในด้านนี้

4.2 ในด้านการให้บริการด้านต่าง ๆ แก่ชุมชน พบว่าผู้นำชุมชนของท้องถิ่นจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 41.67) เห็นว่ามีปัญหาในเรื่องบุคคลในชุมชนต้องประกอบอาชีพส่วนตัวไม่มีเวลาประสานงานช่วยเหลือให้บริการแก่ชุมชน ในขณะที่ผู้นำชุมชนของภาคเอกชนจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 47.92) เห็นว่ามีปัญหาในเรื่องประชาชนไม่นิยมมาใช้บริการของโรงเรียน เนื่องจากมีวัดและเอกชนใช้ได้สะดวกกว่า ส่วนผู้นำชุมชนของศาสนาจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 37.50) เห็นว่ามีปัญหาในเรื่องไม่มีงบประมาณสำหรับดำเนินการให้บริการด้านต่าง ๆ แก่ชุมชน

4.3 ในด้านการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ของชุมชน พบว่าผู้นำชุมชนของท้องถิ่นจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 39.58) เห็นว่ามีปัญหาในเรื่องประชาชนบางคนไม่กล้าเชิญครูไปร่วมกิจกรรมของตน ในขณะที่ผู้นำชุมชนของภาคเอกชนจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 35.42) เห็นว่ามีปัญหาในเรื่องงบประมาณสำหรับบุคลากรในโรงเรียนเข้าร่วมกิจกรรมมีไม่เพียงพอ ส่วนผู้นำชุมชนของศาสนาส่วนใหญ่ (ร้อยละ 62.50) เห็นว่าไม่มีปัญหาใด ๆ ในด้านนี้

4.4 ในด้านการเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและหน่วยงานอื่นในท้องถิ่น พบว่าผู้นำชุมชนของท้องถิ่นจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 33.33) เห็นว่ามีปัญหาในเรื่องประชาชนในชุมชนให้ความสำคัญต่อการให้ความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นน้อย ในขณะที่ผู้นำชุมชนของภาคเอกชนจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 27.08) และผู้นำชุมชนของศาสนาส่วนใหญ่ (ร้อยละ 70.83) เห็นว่าในด้านนี้ไม่มีปัญหา ในขณะที่เดิซวกันผู้นำชุมชนของภาคเอกชนจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 27.08) ยังเห็นอีกว่ามีปัญหาในเรื่องระเบียบ ข้อบังคับของทางราชการทำให้ชุมชนไม่ได้รับความร่วมมือเท่าที่ควร

4.5 ในด้านการให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน พบว่าผู้นำชุมชนของท้องถิ่น และผู้นำชุมชนของภาคเอกชนส่วนใหญ่ (ร้อยละ 62.50 และร้อยละ 52.08) ตามลำดับ เห็นว่ามีปัญหาในเรื่องประชาชนในชุมชนไม่มีเวลาในการมาเข้าร่วมกิจกรรมของทางโรงเรียน ในขณะที่ผู้นำชุมชนของศาสนาจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 31.25) เห็นว่ามีปัญหาในเรื่องประชาชนส่วนใหญ่ยากจนจึงช่วยสนับสนุนกิจกรรมของโรงเรียนได้น้อย

4.6 ในด้านการวางแผนกำหนดนโยบาย ศึกษาง และเป้าหมายของโรงเรียนโดยชุมชน พบว่าผู้นำชุมชนของท้องถิ่นจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 35.42) เห็นว่ามีปัญหาในเรื่องการเข้าร่วมประชุมวางแผนกำหนดนโยบาย ศึกษาง และเป้าหมายบุคคลไม่กล้าเสนอแนะหรือใช้คำปรึกษา ในขณะที่ผู้นำชุมชนของภาคเอกชนส่วนใหญ่ (ร้อยละ 50.00) เห็นว่ามีปัญหาในเรื่องโรงเรียนรายงานการปฏิบัติงานของโรงเรียนให้ชุมชนทราบไม่สม่ำเสมอ ส่วนผู้นำชุมชนของศาสนาส่วนใหญ่ (ร้อยละ 83.33) เห็นว่ามีปัญหาในเรื่องชุมชนไม่มีเวลาพอที่จะเข้าร่วมการวางแผนกำหนดนโยบาย ศึกษาง และเป้าหมายของโรงเรียน

4.7 ในด้านการให้บริการด้านทรัพยากรแก่โรงเรียน พบว่าผู้นำชุมชนของท้องถิ่นจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 41.67) เห็นว่ามีปัญหาในเรื่องบุคคลในชุมชนที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นไม่มีเวลาในการไปช่วยสอนให้แก่โรงเรียน ในขณะที่ผู้นำชุมชนของภาคเอกชนจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 47.92) เห็นว่ามีปัญหาในเรื่องแหล่งทรัพยากรในชุมชนมีน้อย ส่วนผู้นำชุมชนของศาสนาทั้งหมด เห็นว่าในด้านนี้ไม่มีปัญหาใด ๆ

5. ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนประถมศึกษาศึกษากับชุมชนในเขตปริมณฑล กรุงเทพมหานคร ที่ได้จากการสำรวจข้อมูลจากเอกสาร

5.1 การเผยแพร่ข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงานของโรงเรียน พบว่าโรงเรียนทั้งหมดได้จัดทำการลงบันทึกการเผยแพร่ข่าวสารในเรื่องการประชาสัมพันธ์โรงเรียน

5.2 การให้บริการด้านต่าง ๆ แก่ชุมชน พบว่าโรงเรียนส่วนใหญ่ได้จัดทำการลงบันทึกการให้บริการด้านอาคารสถานที่

5.3 การเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ของชุมชน พบว่าโรงเรียนส่วนใหญ่ได้จัดทำการลงบันทึกการเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนา

5.4 การเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและหน่วยงานอื่นในท้องถิ่น พบว่าโรงเรียนส่วนใหญ่ได้จัดทำโครงการลงบันทึกการเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและหน่วยงานอื่นในท้องถิ่น และร่วมมือในด้านสาธารณสุข

5.5 การให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน พบว่าโรงเรียนส่วนใหญ่ได้จัดทำโครงการลงบันทึกการให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมแข่งขันกีฬา

5.6 การวางแผนกำหนดนโยบาย ทิศทาง และเป้าหมายของโรงเรียนโดยชุมชน พบว่าโรงเรียนจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 41.67) ได้จัดทำโครงการลงบันทึกการวางแผนกำหนดนโยบาย ทิศทาง และเป้าหมายของโรงเรียนโดยชุมชนในเรื่องการแนะแนวอาชีพ

5.7 การให้บริการด้านทรัพยากรแก่โรงเรียน พบว่าโรงเรียนจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 41.67) ได้จัดทำโครงการลงบันทึกการให้บริการด้านทรัพยากรมนุษย์แก่โรงเรียน

อภิปรายผล

จากการศึกษาสภาพและปัญหาของความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนประถมศึกษา กับชุมชน ในเขตปริมณฑล กรุงเทพมหานคร มีประเด็นอภิปรายดังต่อไปนี้

1. ด้านการเผยแพร่ข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงานของโรงเรียน พบว่าผู้นำชุมชนของท้องถิ่นส่วนใหญ่เห็นด้วยกับผู้บริหารโรงเรียน และเชื่อว่าโรงเรียนได้มีการศึกษาสภาพปัจจุบันของชุมชนก่อน แล้วจึงจัดทำโครงการเผยแพร่ข่าวสาร ในรูปแบบของเอกสาร สิ่งพิมพ์ และเห็นว่ามี การประเมินผลการดำเนินงานการเผยแพร่ข่าวสาร ในขณะที่ผู้นำชุมชนของภาคเอกชน และผู้นำชุมชนของศาสนา เห็นว่าไม่มีการศึกษาสภาพปัจจุบันของชุมชน และไม่มีการประเมินผล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัจฉราพรพรรณ อองกุลนะ (2527)

ที่พบว่าผู้นำชุมชนภาครัฐบาลในระดับท้องถิ่น มีส่วนร่วมกับโรงเรียนเพื่อพัฒนา
 ชนบทค่อนข้างมาก ในการให้ความรู้ทั่วไปและอาชีพกับการบริการชุมชน ด้าน
 สุขภาพอนามัยและบริการด้านเผยแพร่ข่าวสารแก่ประชาชน ส่วนผู้นำชุมชนภาค
 เอกชนมีบทบาทในการให้ความรู้และบริการชุมชนร่วมกับโรงเรียนเพื่อพัฒนา
 ชนบทอยู่ในระดับน้อย ยกเว้นเพียงด้านเดียวคือ การให้บริการชุมชนด้าน
 นันทนาการที่มีบทบาทร่วมกับโรงเรียนค่อนข้างมาก นอกจากนี้ สะอาด พงอินทร์
 (2527) พบว่า ครูรับรู้ว่าคุณมีการปฏิบัติงานจริงในการพัฒนาชุมชนด้านการศึกษา
 อยู่ในระดับปานกลางและกิจกรรมที่ครูรับรู้ว่าคุณปฏิบัติมากที่สุดคือ การจัดบริการ
 ข่าวสารให้กับนักเรียนและประชาชนในหมู่บ้าน

2. ด้านการให้บริการด้านต่าง ๆ แก่ชุมชน พบว่าการให้บริการด้าน
 วิชาการในเรื่องการดูแลสุขภาพอนามัย โดยโรงเรียนสามารถวิเคราะห์ปัจจัย
 ด้านต่าง ๆ จากแผนพัฒนาการศึกษา ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535 - 2539)
 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2535) ที่คาดว่าจะมีผลกระทบต่อการจัดการศึกษาในช่วง
 ดังกล่าวสามารถสรุปสาระสำคัญได้ว่า ด้านสุขภาพอนามัย ภาวะสุขภาพของคน
 โดยทั่วไปดีขึ้น แต่มีโรคใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้นจากความเจริญเปลี่ยนแปลงของสังคม
 เข้ามากระทบต่อสุขภาพอนามัยทั้งทางตรงและทางอ้อม เช่น โรคเอดส์ หรือโรค
 อื่น ๆ ที่อาจจะเกิดจากภาวะมลพิษ และสารเคมี ดังนั้น โรงเรียนควรตระหนักถึง
 บทบาทและความรับผิดชอบได้เรื่องดังกล่าว ดังเช่น เด็ดแก้ว ดีวิเศษศิลป์
 (2530) กล่าวว่า การพัฒนาสร้างเสริมสุขภาพอนามัยที่ดี ต้องอาศัยความร่วมมือ
 จากหลายฝ่ายทั้งโรงเรียน บ้าน และชุมชน ซึ่งครูเป็นส่วนหนึ่งที่จะมีส่วนช่วยใน
 การพัฒนาสุขภาพของประชาชน ถึงแม้ว่าจะไม่ใช่หน้าที่โดยตรงก็ตาม แต่ก็มีส่วน
 ในการแนะนำผู้ปกครอง เพื่อเป็นการปลูกฝังพฤติกรรมสุขภาพของนักเรียน ซึ่ง
 จากการสัมภาษณ์ตัวอย่างประชากรทุกกลุ่ม ให้ความคิดเห็นว่าโรงเรียนได้จัด
 การประชาสัมพันธ์ จัดตั้งหน่วยบริการทางสาธารณสุขให้ชุมชนได้มาใช้บริการ
 รับทราบข่าวสารเรื่องสุขภาพ โดยประสานงานกับหน่วยงานกระทรวงสาธารณสุข
 ในการให้ความรู้ การปฏิบัติตน การป้องกันโรค เพื่อให้ประชาชนมีสุขภาพอนามัย

ที่ดี รู้จักระมัดระวัง และหลีกเลี่ยงจากโรคติดต่อต่าง ๆ

ในเรื่องศาสนา ศิลปและวัฒนธรรม จะเห็นได้ว่าโรงเรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนา ศิลปและวัฒนธรรม โดยการจัดกิจกรรม และเป็นผู้นำให้แก่ชุมชนในการปฏิบัติพิธีกรรมทางศาสนา หรือการละเล่นต่าง ๆ เพื่อรักษาศิลปและวัฒนธรรมพื้นบ้าน เป็นการดำรงรักษาเอกลักษณ์ของไทยไว้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวนโยบายของรัฐบาลที่ได้เน้นให้ปี 2538 - 2540 เป็นปีสืบสานวัฒนธรรมไทย นอกจากนั้นแผนพัฒนาการศึกษา ฉบับที่ 7 (2535 - 2539) (กระทรวงศึกษาธิการ, 2535) ได้ระบุว่าด้านวัฒนธรรมจะมีการรับเอาวัฒนธรรมต่างประเทศมาใช้กันมากขึ้น และคนรุ่นใหม่จะละเลยวัฒนธรรมไทย ดังนั้น ในการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา จึงได้กำหนดมาตรการในการดำเนินงานด้านคุณภาพของการศึกษา ซึ่งจัดได้ว่าเป็นการวางพื้นฐานทางวัฒนธรรมไทย เพื่อเรียนรู้ไปสู่ระดับประถมศึกษาต่อไป ดังมีสาระสำคัญดังนี้

"ข้อ 4. ส่งเสริมให้โรงเรียนจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา ให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตแบบวัฒนธรรมไทย และควบคู่กับการสาธารณสุข"

ในเรื่องการใช้อาคารสถานที่ และวัสดุอุปกรณ์จากโรงเรียน พบว่าบุคลากรในชุมชนได้รับประโยชน์จากการให้บริการอาคารสถานที่ และวัสดุอุปกรณ์จากโรงเรียน ในการจัดงานต่าง ๆ ทั้งนี้เพราะบุคลากรในชุมชนเห็นถึงความพร้อมของโรงเรียนในการให้บริการทั้งสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ทุกอย่างที่จะสามารถให้บริการแก่ชุมชนได้ ดังที่ สุพิชญา ชีระกุล (2522) ได้กล่าวว่า โรงเรียนเป็นศูนย์อบรมของชุมชน การให้บริการทางการศึกษาแก่ชุมชน จึงได้แก่การให้บริการอาคารสถานที่ อุปกรณ์ ฯลฯ เพื่อเป็นแนวทางหนึ่งที่จะสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับ ดิลก พัฒนวิชัยโชติ (2527) ที่กล่าวว่า การให้บริการด้านอาคารสถานที่ เป็นประโยชน์ต่อชุมชนในการพัฒนาการเรียนการสอน การเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจในด้านวิชาชีพ จะเห็นได้ว่า ชุมชนได้รับประโยชน์ทั้งทางด้านการบริการ และความร่วมมือในการ

ใช้อาคารสถานที่ และวัสดุอุปกรณ์ของโรงเรียน อีกทั้งยังเป็นการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชนอีกด้วย

3. ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ของชุมชน พบว่าบุคลากรในชุมชนเห็นว่าโรงเรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาในการร่วมมือกับผู้นำของท้องถิ่นรณรงค์เชิญชวนให้ประชาชนในท้องถิ่น ร่วมจัดและประกอบพิธีกรรมในวันสำคัญทางศาสนา เนื่องจากโรงเรียนได้กำหนดหลักสูตรการเรียนการสอนในวิชาพุทธศาสนา และเพื่อเป็นการเผยแพร่ศาสนา โรงเรียนจึงนำนักเรียนซึ่งเป็นบุตรหลานของบุคคลในชุมชนนั้นไปประกอบพิธีกรรมทางศาสนาที่วัด ผู้ปกครองของนักเรียนก็ต้องไปประกอบพิธีตามขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงามของไทย ซึ่งมีศาสนาพุทธเป็นศาสนาประจำชาติ ทั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริณา กระสาททอง (2530) ที่ว่ากิจกรรมที่ครูปฏิบัติมากที่สุดคือ การจัดกิจกรรมในวันสำคัญต่าง ๆ เช่น วันวิสาขบูชา วันเข้าพรรษา วันลอยกระทง วันแม่ ฯลฯ เนื่องจากว่ากิจกรรมต่าง ๆ เหล่านี้เกี่ยวข้องกับทางศาสนา และสอดคล้องกับ สอนอง สุวรรณวงศ์ (2519) ที่พบว่ากลุ่มกรรมการศึกษา กลุ่มสมาชิกสภาตำบล และประชาชนทั่วไป ต้องการให้นักเรียนได้ร่วมพิธีทางศาสนา และร่วมกิจกรรมของวัดอย่างใกล้ชิด จะเห็นได้ว่ากิจกรรมนี้ได้รับความร่วมมือจากประชาชนมาก ครูจึงมีการปฏิบัติกิจกรรมเหล่านี้มากตามไปด้วย

4. ด้านการเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและหน่วยงานอื่นในท้องถิ่น พบว่าบุคลากรในชุมชนเห็นว่าโรงเรียนได้เสริมสร้างในเรื่องการส่งเสริมและอนุรักษ์กิจกรรมทางวัฒนธรรม โดยเป็นผู้ดำเนินการจัดการเผยแพร่ ให้คำปรึกษา และร่วมทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น โรงเรียนควรมีบทบาทและมีส่วนร่วม เพื่อสร้างสัมพันธ์ภาพอันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน โดยการเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมในแต่ละท้องถิ่น แต่ละภาค ซึ่งจะมีวัฒนธรรมของตนแตกต่างกัน โรงเรียนต้องส่งเสริมและอนุรักษ์ โดยการประสานงานกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องในชุมชนนั้น ดังเช่น พิสิฐ พิษณานนท์ (2527) ให้แนวคิดว่า นอกจากหน้าที่ในการให้การศึกษาและอบรมแล้ว โรงเรียนควรมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบร่วม

กับประชาชนในท้องถิ่น เพื่อพัฒนาชุมชนด้านวัฒนธรรม ซึ่งในปัจจุบันนี้วัฒนธรรมของไทยกำลังได้รับผลกระทบจากวัฒนธรรมต่างถิ่น ต่างเมือง ดังแผนพัฒนาการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม กรุงเทพมหานครและปริมณฑล ระยะ 15 ปี (2538 - 2554) (สำนักพัฒนาการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เขตการศึกษา 1, 2537) ได้ระบุถึงสภาพปัญหาด้านนี้คือ "เด็กและเยาวชนไม่สนใจวัฒนธรรมและประเพณีที่งดงาม อีกทั้งยังไม่มีความรู้ ความเข้าใจในคุณค่าของวัฒนธรรม" โรงเรียนจึงจำเป็นต้องให้ความรู้ ความเข้าใจ การปฏิบัติตนที่ถูกต้องแก่นักเรียน และบุคคลในชุมชน เพื่อให้ทุกคนร่วมมือและช่วยเหลือกันในการอนุรักษ์วัฒนธรรม

ในเรื่องการให้บริการสาธารณสุข โดยการรณรงค์และหลีกเลี่ยงจากโรคเอดส์ ซึ่งโรงเรียนได้จัดทำการศึกษาให้ความรู้ ความเข้าใจถึงสาเหตุและวิธีป้องกัน โดยการจัดทำเอกสารเผยแพร่ความรู้ ข้อมูลข่าวสาร การจัดนิทรรศการ การเดินต่อต้านโรคเอดส์ ให้บุคคลในชุมชนทราบ ทำให้บุคคลในชุมชนตระหนักถึงภัยของโรคเอดส์ ซึ่งเป็นปัญหาร้ายแรง ดังเช่น แผนป้องกันโรคเอดส์ในสถานศึกษา (พ.ศ. 2535 - 2539) ระดับประถมศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2535) ได้ระบุว่าเพื่อให้เด็กนักเรียนในระดับประถมศึกษามีความรู้ ความเข้าใจ ความตระหนักในการรักษาสุขภาพ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการแก้ปัญหาเกี่ยวกับโรคเอดส์ และสามารถปฏิบัติตนให้ปลอดภัยจากการติดเชื้อเอดส์ รวมทั้งสามารถเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับอันตราย และการป้องกันโรคเอดส์แก่ผู้ปกครองและชุมชน

ในเรื่องการให้บริการพัฒนาคุณภาพชีวิต โดยการรณรงค์ให้ชุมชนรักษาความสะอาดภายในชุมชนที่ตนเองอาศัยอยู่ เพื่อให้ในชุมชนนั้นมีสภาพแวดล้อมที่ดี ซึ่งในเรื่องของการพัฒนาคุณภาพชีวิตเป็นสิ่งที่ประชาชนไม่เข้าใจ และไม่เห็นความสำคัญ โรงเรียนซึ่งเป็นหน่วยงานหนึ่งที่จะพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคลในชุมชนให้ดีขึ้นจำเป็นต้องเป็นผู้นำให้แก่ชุมชน โดยเริ่มจากตัวนักเรียนไปสู่บ้าน โดยการปลูกฝัง เน้นให้เด็กรู้จักรักษาความสะอาดของร่างกาย รักษาความสะอาดของ

โรงเรียน และให้นำไปปฏิบัติที่บ้าน ที่ชุมชน ที่ส่วนรวม เช่น วัด ตลาด เพื่อให้บุคลากรในชุมชนเห็นคุณค่าของการพัฒนาคุณภาพชีวิต ซึ่งตรงกับเป้าหมายการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และยกระดับคุณภาพชีวิต ของแผนงานการศึกษาและวัฒนธรรมในแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2535 - 2539) (มัณฑนา ไซควรวินนกร, ม.ป.ป.) ระบุว่าการศึกษาในระดับสุขภาพอนามัยของประชาชนที่ดีขึ้น โดยถ้วนหน้าในช่วงทศวรรษหน้าด้วยกระบวนการป้องกันโรค การรู้จักรักษาพยาบาลเบื้องต้นด้วยตนเอง พร้อมทั้งให้ประชาชนได้รับการบริโภคอาหารที่ดี มีคุณภาพ ปลอดภัย และถูกสุขลักษณะ นอกจากนั้น ทิพาพร วรรณประภา (2524) ได้กล่าวถึงบทบาทของครูในการแก้ปัญหาด้านสาธารณสุขในชุมชนว่า ครูอาจทำหน้าที่โดยช่วยประสานงานกับหน่วยงานทางด้านอนามัยหรือสาธารณสุขในท้องถิ่น โดยมีโรงเรียนเป็นสถาบันหลัก มีครูที่มีความรู้และอยู่ประจำจึงมีความคล่องตัว และสามารถติดต่อประสานงานกับเจ้าหน้าที่สาธารณสุขได้สะดวกรวดเร็วมากที่สุด อีกทั้งโรงเรียนยังมีความพร้อม ในด้านอาคารสถานที่ที่จะเป็นศูนย์กลางในการให้บริการ บทบาทดังกล่าวจึงทำให้ครูเป็นบุคลากรที่สำคัญยิ่งในการแก้ปัญหาด้านสาธารณสุขในชุมชน ดังนั้น บทบาทในด้านการประสานงานกับเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ครูจึงปฏิบัติได้มาก

ในเรื่องการให้ความช่วยเหลือในด้านพัฒนาเศรษฐกิจแก่ชุมชนนั้น บุคลากรในชุมชน เห็นว่าโรงเรียนไม่มีการจัดการในเรื่องนี้ เนื่องจากบุคลากรในชุมชนไม่ได้รับความร่วมมือ หรือความช่วยเหลือในการพัฒนาเศรษฐกิจจากโรงเรียน ไม่ว่าจะเป็นการนำความรู้และเทคโนโลยีใหม่ ๆ เข้ามาเผยแพร่ หรือจัดโรงเรียนเป็นศูนย์ฝึกอบรมด้านวิชาชีพ รวมทั้งสาธิตความรู้เกี่ยวกับการอาชีพให้แก่ชุมชนเลย ดังที่ ชีรวัดน์ นิจเนตร (2527) ได้เสนอไว้ว่าระบบการศึกษาที่ผ่านมาและที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน มักจะไม่สอดคล้องกับสภาพทางเศรษฐกิจ และไม่สัมพันธ์กับความต้องการอันจำเป็นของท้องถิ่น ถึงแม้ว่าโรงเรียนจะมีการสอนวิชาที่เป็นกลุ่มการงานพื้นฐานอาชีพ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างให้นักเรียนมีความรู้ ความสามารถ มีค่านิยม และนิสัยรักการทำงาน เพื่อเป็น

พื้นฐานในการประกอบอาชีพอย่างมีประสิทธิภาพ แต่ก็ยังเป็นเพียงค่านิยมหรือทัศนคติเท่านั้น ไม่ใช่เป็นการศึกษาในวิชาชีพที่จะมุ่งฝึกให้นักเรียนมีประสบการณ์ มีความรู้ ความชำนาญที่จะนำไปใช้ปฏิบัติ และประกอบอาชีพได้อย่างจริงจังอย่างหนึ่ง

5. ด้านการให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน พบว่า โรงเรียนจะได้รับความช่วยเหลือจากชุมชนในเรื่องของการได้รับการสนับสนุนด้านกำลังเงิน รวมทั้งความคิดจากบุคคลในชุมชน เพราะกิจกรรมต่าง ๆ ที่โรงเรียนจัดขึ้น ส่วนใหญ่แล้วจะขาดงบประมาณในการจัดกิจกรรมโรงเรียนจะขอพึ่งพาอาศัยงบประมาณจากหน่วยงาน หรือบุคคลในชุมชนในการให้ความช่วยเหลือ เพื่อให้งานบรรลุผลสำเร็จไปด้วยดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภาพ สัตยานนท์ (2517) ที่สรุปว่า ในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรในโรงเรียนนั้น เงินที่ใช้ในการจัดกิจกรรมใช้เงินงบประมาณจากส่วนกลางน้อย เงินส่วนใหญ่ได้จากผู้ปกครองของนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตร ส่วน ดิลก พัฒนวิชัยโชติ (2527) กล่าวว่า การจัดกิจกรรมของโรงเรียนแต่ละครั้ง ได้รับความร่วมมือและสนับสนุนจากผู้ปกครองและประชาชนในด้านความคิดเห็น แรงงาน เงิน วัสดุสิ่งของและการเข้าร่วมกิจกรรมอยู่ในระดับมาก นอกจากนั้นสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2527) ระบุว่า การให้ประชาชนในชุมชนได้เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนในวันสำคัญต่าง ๆ เช่น วันไหว้ครู วันพ่อ วันแม่ วันเข้าพรรษา วันขึ้นปีใหม่ วันเด็ก เป็นต้น โรงเรียนจะได้รับความร่วมมือจากชุมชนเป็นอย่างดี ซึ่งถือว่าสมาชิกในชุมชนให้ความสนใจและเห็นความสำคัญต่อการจัดกิจกรรมของโรงเรียน จึงให้ความร่วมมือและช่วยเหลือแก่โรงเรียนในการจัดกิจกรรมดังกล่าว

6. ด้านการวางแผนกำหนดนโยบาย ทิศทาง เป้าหมายของโรงเรียน โดยชุมชน บุคลากรในชุมชนเห็นว่าคณะกรรมการศึกษาของชุมชนขึ้นานโยบายและความต้องการทางการศึกษาของชุมชน โดยการเสนอความคิดเห็น ความต้องการของชุมชนให้โรงเรียนได้ทราบ เช่น ภายในชุมชนต้องการให้โรงเรียนเปิดหลักสูตรการเรียนการสอนระยะสั้น สำหรับแม่บ้าน หรือพ่อบ้าน ในวิชาตัดเย็บ

หรือประดิษฐ์ดอกไม้ ฯลฯ ทางคณะกรรมการศึกษาก็จะนำเสนอในที่ประชุมคณะกรรมการการศึกษา เพื่อให้โรงเรียนได้สนองตอบความต้องการของชุมชน และในอีกด้านหนึ่งที่ชุมชนเข้ามีส่วนร่วมร่วมกับโรงเรียนคือ การส่งเสริมหน่วยงานอื่นนอกเหนือจากโรงเรียนประถมศึกษา โดยเป็นสื่อกลางนำบริการจากหน่วยราชการอื่นมาบริการชุมชนนั้น จากการสัมภาษณ์กลุ่มส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่า ชุมชนเข้าไปเป็นตัวแทนของโรงเรียน ในการติดต่อประสานงานกับหน่วยงานอื่น เพื่อนำมาปฏิบัติงานในโรงเรียนให้กับชุมชน ในการวางแผนกำหนดนโยบาย ทิศทาง และเป้าหมายของโรงเรียน โรงเรียนส่วนใหญ่จะยึดนโยบายจากส่วนกลางเป็นหลัก สำหรับนโยบายที่บุคลากรในชุมชนเสนอให้โรงเรียนทราบนั้น โรงเรียนได้นำมาปรับปรุง แก้ไข ให้สอดคล้องกับนโยบายส่วนกลาง เพื่อนำมาปฏิบัติในโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วินัส สอนสุข (2534) ที่ว่าโรงเรียนส่วนใหญ่ยึดนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษามากที่สุด จะเห็นว่าการจัดกิจกรรม โรงเรียนจะต้องศึกษาตั้งแต่จุดมุ่งหมายส่วนรวมในระดับชาติ ระดับจังหวัด ระดับอำเภอ ระดับท้องถิ่น รวมทั้งจากระเบียบต้นสังกัดที่ทางสถาบันการศึกษาสังกัดอยู่ และสอดคล้องกับ ประภาพรรณ สุวรรณสุข (2524) ที่กล่าวว่า หลักการกำหนดนโยบายในท้องถิ่นควรจะสอดคล้องกับนโยบายของส่วนกลาง

7. ด้านการให้บริการด้านทรัพยากรแก่โรงเรียน พบว่าโรงเรียน จะได้รับการสนับสนุนจากชุมชนในด้านทุนการศึกษา ในโรงเรียนประถมศึกษา เขตปริมณฑลจะมีเด็กนักเรียนจำนวนมากที่บางคนเป็นเด็กยากจน ขาดแคลนทุนทรัพย์ในการเรียน ทางโรงเรียนจึงจำเป็นต้องจัดสรรเงินจำนวนหนึ่งไว้เป็นทุนการศึกษาสำหรับเด็กยากจนเหล่านี้ และโรงเรียนยังเห็นว่าชุมชนสนับสนุนให้ผู้ปกครองที่มีความรู้ ความสามารถมาเป็นวิทยากรของโรงเรียน อีกทั้งยังได้นำผู้ทรงคุณวุฒิในชุมชน ซึ่งเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถเฉพาะทาง มาเป็นผู้ให้ความรู้แก่นักเรียนในโรงเรียน ซึ่งเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ควรอนุรักษ์ไว้ ทั้งนี้สอดคล้องกับแนวคิดของ เกวียง เอี่ยมสกุล (2515) ได้กล่าวสนับสนุนการนำทรัพยากรในชุมชนมาใช้ในโรงเรียนว่า โรงเรียนประถมศึกษาจะอาศัยงบประมาณ

จากรัฐบาลเพียงอย่างเดียวไม่เพียงพอ จำเป็นต้องอาศัยกำลังด้านต่าง ๆ จาก ชุมชนและความร่วมมือจากชุมชนในรูปแบบต่าง ๆ นำมาพัฒนาโรงเรียน และ สอดคล้องกับ อุทัย บุญประเสริฐ (2529) กล่าวไว้ว่า การใช้แหล่งทรัพยากร ในท้องถิ่นเพื่อประโยชน์ต่อการพัฒนาโรงเรียน อาจเป็นสะพานเชื่อมในการสร้าง ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนได้เป็นอย่างดี ถ้าดำเนินการได้เหมาะสม นั้นย่อมแสดงว่าชุมชนต้องการให้โรงเรียนเจริญก้าวหน้า ซึ่งจะเป็นผลดีต่อบุตร หลานของเขา และมีผลต่อการพัฒนาชุมชน โดยขอความร่วมมือจากชุมชน สนับสนุน ช่วยเหลือนักเรียนขาดแคลน มีอาหารกลางวัน เสื้อผ้า เครื่องเขียน แบบเรียน และทุนการศึกษา

8. ปัญหาของความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนประถมศึกษากับชุมชน ใน เขตปริมณฑล กรุงเทพมหานคร ของบุคลากรในโรงเรียนและบุคลากรในชุมชน พบว่า

8.1 ด้านงบประมาณ งบประมาณจากส่วนกลางที่โรงเรียนได้รับ เพื่อใช้ในกิจกรรมโรงเรียนและเพื่อให้ชุมชนได้ เข้ามาร่วมในโรงเรียนมีน้อย ไม่เพียงพอ ทำให้การดำเนินงานล่าช้า ดังเช่น ศิริญา กระสาทอง (2530) พบว่า ปัญหาและอุปสรรคอันดับแรกที่ครูประสบมากที่สุดในการปฏิบัติงานพัฒนาชุมชน คือขาดงบประมาณที่จะใช้สนับสนุนโครงการออกไปพัฒนาชนบท ตลอดจนการจัดสรร งบประมาณในการพัฒนาชุมชนไม่เหมาะสม ไม่เพียงพอกับการปฏิบัติงาน

8.2 ด้านเวลา บุคลากรในโรงเรียนและบุคลากรในชุมชน จำเป็นจะต้องปฏิบัติภารกิจหน้าที่ของตน จึงไม่มีเวลาในการสร้างความสัมพันธ์กับ โรงเรียน เวลาจะเป็นเครื่องกำหนดในการดำเนินกิจกรรม ทางโรงเรียนก็จะมี หน่วยงานในหน้าที่หลักที่จะต้องปฏิบัติ ทางชุมชนก็ต้องประกอบอาชีพของตน ทำให้ ไม่มีเวลาที่จะให้คำปรึกษา ช่วยเหลือ สนับสนุนโรงเรียน ทั้งนี้เนื่องจาก บุคลากรในชุมชนส่วนใหญ่หากจน จึงช่วยสนับสนุนกิจกรรมของโรงเรียนได้น้อย ซึ่ง สอดคล้องกับงานวิจัยของ เป็ลียน ศิริรังสรรค์กุล (2527) พบว่าประชาชนส่วน มากหากจนจึงช่วยเหลือโรงเรียนได้น้อย และทำให้ขาดความร่วมมือระหว่างบ้าน

และโรงเรียน

8.3 ด้านการประสานงาน ขาดการประสานงานระหว่างโรงเรียนกับชุมชน โรงเรียนกับหน่วยงานต่าง ๆ ในชุมชน ซึ่งทำให้การติดต่อดำเนินงานเกิดปัญหาอุปสรรค ดำเนินงานล่าช้า ดังเช่น แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 - 2544) (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2539) ระบุว่า ปัญหาที่ไม่เอื้อต่อการพัฒนาการศึกษาคือ ขาดการประสานงานในการดำเนินงาน สำหรับสภาพการประสานงานในโรงเรียนส่วนใหญ่ โดยทั่วไปจะดำเนินไปตามความชอบพอ รู้จักมักคุ้นกัน ประชาชนในชุมชนจะให้ความร่วมมือกับครูที่มีความสนิทสนมกันโดยส่วนตัว มากกว่ารู้จักกันในสายงาน

9. จากการสำรวจข้อมูลจากเอกสารของโรงเรียน เพื่อศึกษาการดำเนินงานของความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนประถมศึกษา กับชุมชน พบว่า ในส่วนที่โรงเรียนประถมศึกษาได้มีส่วนร่วม กับชุมชน โดยการประชาสัมพันธ์โรงเรียนให้ชุมชนทราบถึงการดำเนินงานของโรงเรียน การให้บริการด้านอาคารสถานที่แก่ชุมชน การเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนา และการเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและหน่วยงานอื่นในท้องถิ่น และร่วมมือในด้านสาธารณสุขนั้น โรงเรียนได้พยายามที่จะมีบทบาทในการดำเนินงานกับชุมชนอย่างมาก โดยการเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนา และร่วมมือในด้านสาธารณสุข จะเห็นได้ว่ากิจกรรมทางศาสนาเป็นกิจกรรมที่โรงเรียนกระทำเด่นชัดมาก ทั้งนี้เพราะวัดเป็นสถาบันหลักทางศาสนา และมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับบุคลากรในชุมชน วัดจึงเป็นแหล่งพบปะรวมกันในการประกอบพิธีกรรมทางศาสนา พระสงฆ์เป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการประสานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนประถมศึกษา กับชุมชน โรงเรียนจึงให้ความร่วมมือในการเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาเป็นอย่างดีมาโดยตลอด ในขณะที่เดียวกันการเสริมสร้างความสัมพันธ์และร่วมมือในด้านสาธารณสุข โรงเรียนได้มีการดำเนินการโดยการจัดโครงการ และบริการต่าง ๆ ทางด้านสุขภาพอนามัยให้แก่บุคคลในชุมชน ได้แก่ บริการตรวจสุขภาพ ทันตสาธารณสุข การป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ การวางแผนครอบครัว ตลอดจนส่งเสริมถึงวิธี

การใช้ยาอย่างถูกต้อง โดยที่โรงเรียนได้มีการประสานงานขอความร่วมมือช่วยเหลือกับหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ดังนั้นโรงเรียนจึงมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาด้านสาธารณสุขให้แก่ชุมชนโดยตรง

สำหรับการที่ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมการแข่งขันกีฬา การวางแผนกำหนดนโยบาย ทิศทาง และเป้าหมายของโรงเรียนโดยชุมชนในเรื่องการแนะแนวอาชีพ และการให้บริการด้านทรัพยากรมนุษย์แก่โรงเรียนนั้น จะเห็นได้ว่าชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน โดยเฉพาะการแข่งขันกีฬา ทำให้เกิดความสามัคคีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน อีกทั้งยังเป็นการพัฒนาทั้งทางด้านร่างกาย และจิตใจของบุคคลในชุมชน ส่วนในเรื่องการแนะแนวอาชีพ ชุมชนจะให้ความร่วมมือช่วยเหลือ โดยการจัดวิทยากรผู้มีความรู้ ความสามารถ และภูมิปัญญาท้องถิ่น ที่มีอยู่ในชุมชนมาให้ความรู้ ความเข้าใจในอาชีพต่าง ๆ แก่โรงเรียน โรงเรียนจึงเห็นถึงความสำคัญของชุมชน และเปิดโอกาสให้บุคลากรในชุมชนเข้ามามีบทบาทในโรงเรียน ขณะเดียวกันชุมชนก็เริ่มตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษาแก่บุตรหลานของตน ซึ่งเป็นสมาชิกของคนในชุมชน จึงเข้ามาให้ความช่วยเหลือแก่โรงเรียนมากขึ้น

ดังนั้น ในการสำรวจข้อมูลจากเอกสารของโรงเรียนจึงเห็นได้ว่าโรงเรียนได้จัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้ชุมชนเข้ามามีบทบาทและให้ความช่วยเหลือแก่โรงเรียนเสมอมา โรงเรียนจึงมีความผูกพันกับชุมชนในลักษณะการพึ่งพาอาศัยกันและกัน การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนประถมศึกษา กับชุมชนนั้นจึงมีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาในระดับประถมศึกษาเป็นอย่างมาก เพื่อพัฒนาการศึกษาอันเป็นเป้าหมายสำคัญต่อผู้เรียน ซึ่งจะเป็นสมาชิกที่ดีของชุมชนต่อไป

10. จากผลการวิจัยสภาพความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนประถมศึกษา กับชุมชน ในเขตปริมณฑล กรุงเทพมหานคร ตัวอย่างประชากร คือบุคลากรในโรงเรียน ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน และครู บุคลากรในชุมชน ได้แก่ ผู้นำชุมชนของท้องถิ่น ผู้นำชุมชนของภาคเอกชน และผู้นำชุมชนของศาสนานั้น จะเห็นได้ว่าโดยภาพรวม ในด้านความคิดเห็นของตัวอย่างประชากรเกี่ยวกับความสัมพันธ์

ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนนั้น ผู้นำชุมชนของท้องถิ่น ซึ่งเป็นกลุ่มบุคลากรในชุมชน มีความคิดเห็นแตกต่างจากกลุ่มของตน ความคิดเห็นจะสอดคล้องกับบุคลากรในโรงเรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้นำชุมชนของท้องถิ่นส่วนใหญ่ จะเป็นผู้สนับสนุนช่วยเหลือโรงเรียน โดยมีตำแหน่งเป็นคณะกรรมการการศึกษา ที่ปรึกษา หรือเป็นกรรมการต่าง ๆ ร่วมกับโรงเรียน และผู้นำชุมชนดังกล่าวได้ร่วมจัดทำ เสนอแนะแนวทางในการปฏิบัติกิจกรรมด้านต่าง ๆ แก่โรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมพร สุกส์นี้อย์ (2525) พบว่าคณะกรรมการศึกษามีบทบาทในการขอความร่วมมือผู้ปกครองให้มาร่วมกิจกรรมที่โรงเรียน เป็นการมาเยี่ยมเยียนโรงเรียน โดยมีการจัดทำอาหารมาเลี้ยงนักเรียน ชื่อสินค้าที่โรงเรียนจัดแบบสหกรณ์ ซึ่งเป็นเทคนิควิธีหนึ่งที่คณะกรรมการศึกษามีส่วนร่วมประชาสัมพันธ์โรงเรียน เป็นการสร้างความเข้าใจและทัศนคติที่ดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ดังที่ สนานจิตร์ สุกนชทรวิทย์ (2529) กล่าวว่าองค์การระดับท้องถิ่นมีความสัมพันธ์ลักษณะเกื้อหนุนซึ่งกันและกัน และยังพบว่าคณะกรรมการศึกษามีบทบาทเกี่ยวเนื่องกับกิจกรรมของประชาชน มีบทบาทเข้าร่วมและสนับสนุนให้โรงเรียนจัดกิจกรรมร่วมกับประชาชน มีการจัดแข่งขันกีฬา เชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างหมู่บ้าน ให้สถานที่ของโรงเรียนเป็นศูนย์รวมในการดำเนินงาน

ในปัจจุบันผู้นำชุมชนของท้องถิ่น ซึ่งได้แก่ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน จะมีสถานภาพเป็นสมาชิกในองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งมีหน้าที่ให้คำแนะนำ คำปรึกษาแก่หน่วยงานต่าง ๆ ในท้องถิ่น เช่น สถานีอนามัย โรงเรียน ฯลฯ ด้วยเหตุที่กระทรวงศึกษาธิการ และกระทรวงมหาดไทยต้องร่วมมือในการทำงาน ร่วมกันการให้ผู้นำชุมชนของท้องถิ่นเข้ามามีบทบาทในการศึกษา โดยเข้ามาปฏิบัติงานร่วมมือกับโรงเรียนอยู่เสมอ จะทำให้ผู้นำชุมชนของท้องถิ่นทราบถึงการดำเนินการ และสภาพปัญหาของโรงเรียนเป็นอย่างดี ซึ่งตรงกับบัญญัติ 10 ประการโรงเรียนในอุดมคติในการปฏิรูปการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2539)

ข้อ 6. องค์การท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาไม่ว่าจะเป็นทางด้านวิชาการหรือด้านบริหาร และ

ข้อ 8. มีการส่งเสริมให้กลุ่มบุคคลหรือชุมชนมีส่วนร่วมใน
การแสวงหาทรัพยากร เพื่อสนับสนุนการบริหาร
การจัดการของสถานศึกษา

ส่วนผู้นำชุมชนของภาคเอกชนนั้น จากการสัมภาษณ์พบว่า ผู้ประกอบการ
อุตสาหกรรมส่วนใหญ่จะไม่ทราบถึงการดำเนินงาน การจัดงานต่าง ๆ ของทาง
โรงเรียน ว่าโรงเรียนได้จัดกระทำกิจกรรมใดบ้างภายในชุมชนนั้น ๆ และชุมชน
ได้เข้าร่วมกิจกรรมใดบ้างกับโรงเรียน อาจเป็นเพราะว่าผู้นำชุมชนของภาคเอกชน
มุ่งในด้านเศรษฐกิจของตน จนไม่มีเวลาเข้ามาช่วยเหลือ หรือทราบแนวทางการ
ดำเนินงานของโรงเรียน และผู้นำชุมชนของภาคเอกชนส่วนใหญ่จะไม่ใช้บุคคลใน
ท้องถิ่น จะเป็นบุคคลจากที่อื่นเข้ามาทำงานในสถานประกอบการนั้น จึงไม่สนใจ
ในความเป็นอยู่ การดำเนินชีวิตของบุคคลในชุมชน และเมื่อผู้ประกอบการไม่ทราบ
ถึงการดำเนินงานของโรงเรียนแล้ว ก็จะไม่เข้าไปช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ ให้แก่
โรงเรียน ในขณะที่เดียวกันสถานประกอบการบางแห่งเต็มใจให้ความช่วยเหลือแก่
โรงเรียน แต่โรงเรียนไม่ประสานงานติดต่อสถานประกอบการภายในชุมชนอย่าง
ต่อเนื่อง เช่น เมื่อทางโรงเรียนต้องการสิ่งของ หรือเงิน ก็จะทำหนังสือขอไปยัง
สถานประกอบการ แต่เมื่อได้รับสิ่งของ หรือเงินแล้ว ก็จะไม่ติดต่อไปอีก ทำให้
ทางสถานประกอบการไม่แน่ใจว่าโรงเรียนได้รับหรือไม่ ครึ่งต่อไปจึงไม่อาจ
ให้ความช่วยเหลืออีก

สำหรับผู้นำชุมชนของศาสนานั้น จากการสัมภาษณ์ พบว่าพระสงฆ์ส่วนใหญ่
ให้ความช่วยเหลือโรงเรียนด้วยความเต็มใจ ไม่ว่าจะเป็นด้านใด วัดจะเป็นศูนย์
กลางในการติดต่อระหว่างบุคลากรในโรงเรียน และบุคลากรในชุมชน ซึ่งทุกคนจะ
มาพบปะกันที่วัด เสมือนกับเป็นสิ่งคมนึงที่ทุกคนจะได้รับทราบข่าวคราวซึ่งกันและกัน
จึงทำให้พระสงฆ์มองความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนประถมศึกษาับชุมชนนั้น เป็น
ความสัมพันธ์อันดีต่อกัน ไม่มีปัญหาใด ๆ ภายในชุมชนนั้น ๆ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. โรงเรียนประถมศึกษาควรสรรหาภูมิปัญญาท้องถิ่น และนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาให้ความรู้แก่นักเรียน
2. ผู้บริหารโรงเรียนต้องสร้างความสัมพันธ์อันดีกับบุคลากรในชุมชนทุกกลุ่มในทุกด้าน
3. โรงเรียนประถมศึกษาควรสร้างความสัมพันธ์กับหน่วยงานของภาคเอกชนในท้องถิ่น เพื่อประโยชน์ของโรงเรียนให้มากขึ้น
4. ผู้บริหารโรงเรียนควรเชิญชวนผู้นำชุมชนของภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน โดยแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการ หรือที่ปรึกษาของโรงเรียน

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

1. ควรศึกษาในเรื่องบทบาทของผู้นำชุมชนของภาคเอกชน และผู้นำชุมชนของศาสนาในการมีส่วนช่วยเหลือโรงเรียนประถมศึกษา
2. ควรศึกษาบทบาทของคณะกรรมการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา เขตปริมณฑล กรุงเทพมหานคร

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย